

DE Fruitteeltkrant

De Fruitteeltkrant is een uitgave van FruitMedia en Plantpress. De Fruitteeltkrant wordt gratis verspreid onder ruim 3.500 fruittelers en intermediairs in Nederland en België.

Plukwagen met zonnepanelen winnaar idee van het jaar

De Belgische fruitteler Jan Lowet wint met zijn idee 'Plukwagen met zonnepanelen' de trofee Idee van 't Jaar 2019. Hij werd tot winnaar bekroond tijdens de jaarvergadering van het vakblad Fruit, op 13 december 2019 in de Academiezaal in Sint-Truiden. Jan Lowet kwam met het idee om een plukwagen met zonnepanelen te bouwen en Gaston Santermans werkte het idee verder uit.

Jan Lowet: "Zeven jaar hebben we op ons fruitbedrijf elektrische plukkarretjes gebruikt. Het enige nadeel eraan is dat de batterijen dagelijks opgeladen moesten worden. Ik wilde een nieuwe elektrische plukwagen, op voorwaarde dat ik van de dagelijkse oplaadbeurten verlost werd. Zo ontstond het idee. Het dak, trouwens een relatief grote oppervlakte, zorgt voor de voorziening van energie én is meteen ook een bescherming tegen

zon of regen voor de arbeiders. De ganse plukperiode – met verschillende bewolkte dagen – hebben we doorgewerkt met deze plukwagen zonder één keer bij te laden."

De vier genomineerden stelden hun project voor tijdens de jaarvergadering, waarna de 200 aanwezigen stemden voor hun favoriet. De bedenker van de 'Plukwagen met zonnepanelen' wint een prijs ter waarde van 1.250 euro: een che-

que van KBC en Energy2Save, elk van 500 euro en een reischeque van Alk Reizen ter waarde van 250 euro. De tweede plaats ging naar Nico Rosmeulen met het idee 'Fruit Trading Company' en de derde naar Kathy Steppe met het idee 'Nieuwe microklimaatensor'. De genomineerde projecten voor Idee van 't Jaar 2019 zijn te bekijken via www.vakbladfruit.be.

De plukwagen met zonnepanelen werd verkozen tot het beste idee van 2019.

Gaston Santermans

Heeft u al een abonnement op EFM?

U heeft ongetwijfeld al eens gehoord van het **European Fruit Magazine (EFM)**, het vakblad voor de professionele fruitteler. **EFM** verschijnt sinds januari 2009 maandelijks in drie talen, waaronder het Nederlands. De artikelen en berichten in **EFM** behandelen een breed scala aan onderwerpen, zoals teeltechniek, markt- en afzetontwikkelingen, innovaties, resultaten uit onderzoek, nieuwe rassen, hagelwering, gewasbescherming, reportages over opvallende bedrijven, enzovoort.

Anders dan andere bladen
Het **European Fruit Magazine** is anders dan andere vakbladen. **EFM** is een grensoverschrijdend, Europees fruitteeltblad met informatie en artikelen vanuit heel Europa.

Recent verschenen artikelen in EFM:

- Internationaal netwerk voor nieuwe appelrassen exclusief voor directvermarkters
- Beloftevolle kersenrassen voorgesteld
- Kosten besparen door ander teeltsysteem
- Ambitie: 30% conceptrassen in 2023
- De Hongaarse abrikozenteelt onder de loep
- Twee spuiten van Lochmann met grote driftreductie
- Toename rupsenschade niet door mindere werking feromoonverwarring
- Onderzoek naar residu fosfonaten
- Nieuwe natuurlijke vijand van gemarmerde stinkwants gevonden.

Interesse?
Abonneer nu via onze website:

www.fruitmagazine.eu

Dé Fruitteelt Vakbeurs 2020
22 & 23 januari Expo Houten

HET PLEIN VAN DE TOEKOMST
Samen sterk!

Stand 64

K JCVANKESSEL
BOUWEN ZOALS HET HOORT

Gebr. Bonenkamp B.V.
IJsselstein - Tiel

INTERPOMP BV
Pompverhuur en beregeningstechniek

solar
comfort

GPX Solutions

Fruitteelt en Commissiehandel
De Ruiter v.o.f.

VK VAN KEMPEN
KOUDETECHNIEK

SERVICE 2 TREES
- Quality for Trade -

SERVICE 2 FRUIT
- Quality for Trade -

Te koop aangeboden

Conference KMC en K Adams vv 3j AAA

Wiltonstar M9 vv 2j AA

Naktuinbouw Elite deelnemer

Vruchtboomkwekerij J. Veltmans
Tel. +31 (0)654220132

FERRARI

Ferrari Thor compact-tractor

Slechts 112 cm breed • ideaal voor werken in smalle ruimtes.
Omkeerbare bestuurdersplaats • moeiteloos van rijrichting veranderen.
Knikbesturing • kleine draaicirkel voor extra wendbaarheid.
Krachtig • 76 pk 4-cilinder Kohler dieselmotor.
Tal van werktuigen • gewasspuit, maaier, frontlader, aanhanger, etc.

Lozeman is importeur van Ferrari. Neem contact op of kijk op de website voor een dealer bij u in de buurt.

www.ferrari-tractoren.com

In dit nummer onder andere:

- ▶ Internationaal netwerk voor nieuwe appelrassen exclusief voor directvermarkters
- ▶ Teeltermeningen met het nieuwe kruisbessenras Laprima
- ▶ Karls belevingspark rondom aardbei
- ▶ Frambozenteelt onder zonnepanelen nog niet rendabel
- ▶ IJzeren palen als alternatief voor hout of beton.

Promalin[®], voor betere vruchtkwaliteit in appels en peren

Nieuwsgierig?

www.syngenta.nl/promalin

 Promalin[®]

syngenta[®]

Syngenta Crop Protection B.V., Postbus 512, 4600 AM Bergen op Zoom. Tel. 0164 225 500, www.syngenta.nl.

Syngenta biedt diverse oplossingen die telers helpen hun bedrijfsvoering verantwoord te optimaliseren. Zie www.syngenta.nl/stewardship

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie.
®/TM Registered Trademark of a Syngenta Group Company.

®

Teelteryvaringen met het nieuwe kruisbessenras Laprima

“Kruisbessen zijn vaak lastig te telen, zien er niet aantrekkelijk uit en vaak laat ook de smaak te wensen over. Juist op deze eigenschappen scoort het nieuwe, vroeg rijpende kruisbessenras Laprima goed”, aldus Artevos in een persbericht.

Artevos (www.artevos.de) is een samenwerkingsverband van Duitse en Zwitserse vruchtboomkwekerijen. Doel is om nieuwe fruitrassen te verwerven en introduceren. Het betreft hier zowel rassen voor de professionele als de hobby-telers.

Afkomstig uit Duits programma

Het kruisbessenras Laprima is afkomstig uit het veredelingsprogramma van Dr. Erika Krüger van de Forschungsanstalt in Geisenheim (D). Binnen het veredelingsprogramma is er bijzondere aandacht voor een geringe meeldauwgevoeligheid, aantrekkelijke, niet behaarde en gladde vruchten, een goede groei en goede plantgezondheid. Het allerbelangrijkste is echter een uitstekende aromatische ‘kruisbessensmaak’. “Onze grootste aandacht gaat uit naar de smaak van het fruit, omdat we ervan overtuigd zijn dat kruisbessen als vers fruit alleen dan gekocht worden als het fruit goed smaakt”, aldus veredelaar Dr. Erika Krüger.

Resultaat en eigenschappen

Het resultaat van het verdelingswerk mag worden gezien. Laprima heeft grote, onbehaarde vruchten en valt daardoor bij de consument goed in de smaak. De vruchten hebben een lekker, intensief kruisbessen-aroma, waarbij de schil niet zuur smaakt. Daarom scoort Laprima in smaaktesten altijd erg

hoog. Het ras is zowel geschikt voor de professionele teelt als voor hobby-telers. Dit bevestigt ook Alexander Grothues van het fruitbedrijf Hof Grothues-Potthoff uit het Duitse Senden. In december 2015 plantte dit bedrijf 320 struiken Laprima. “We kopen Laprima direct aan onze klanten. Hier zijn smaak en een mooie, glanzende schil belangrijk. Ook in de teelt voldoet Laprima goed”. Ook veredelaar Dr. Erika Krüger is overtuigd van de capaciteiten van het nieuwe ras: “In rijpe toestand heeft Laprima een harmonische suiker/zuurverhouding en een hoge beoordeling voor de smaakbepalende elementen zoetheid, zuurgehalte en sappigheid. Deze eigenschappen, samen met een goede beoordeling voor de typische kruisbessensmaak zorgen voor een zeer goed totaaloordeel over deze nieuwe, vroeg rijpende kruisbes”.

Teelt

Laprima is een kruising tussen het meeldauwresistente ras Rokula en het niet resistente ras Achilles. Ze heeft regelmatige en hoge producties met een hoog aandeel klasse 1 vruchten. Het ras heeft een opgaande groeiwijze met een goede vertakking. Dit is belangrijk voor een teelt in een haagsysteem. Ook in een teeltvergelijk met andere rassen heeft Laprima positieve eigenschappen. Zo is Laprima volgens de raseigenaar minder gevoelig voor zonnebrand en barsten dan Xenia. Ook de meeldauw-

gevoeligheid zou minder zijn dan bij Xenia.

Ervaringen van telers

Biologische kleinfruitteler Simon Räss, van Räss Wildbeeren uit het Zwitserse Benken bevestigt dit: “De meeldauwdruk bij Laprima is

niet zo groot. Ik heb op ons biologische bedrijf diverse kruisbessenrassen staan en mijn persoonlijke voorkeur gaat uit naar Laprima” Ook Bruno Bohner uit Öhningen in Duitsland kan deze teelteryvaringen bevestigen. Bohner plantte maart 2016 300 struiken lapri-

ma. “De Laprima-planten staan er goed bij. Ik heb weinig teeltproblemen Ik heb ook andere kruisbessenrassen geplant, maar ik moet zeggen: Laprima komt goed voor de dag”. (bron: Persbericht Artevos)

Laprima

Laprima

Artevos

Onder alle omstandigheden uw grasbaan de baas !!!!

Bij werkzaamheden in de boomgaard krijgt u vaak te maken met omstandigheden die u liever anders heeft. Ondanks uw goede zorgen om grasstroken in optimale conditie te houden komt het regelmatig voor, dat u lijdzaam moet toezien dat de grasstrook plaatselijk niet bestand is tegen het geweld van steeds zwaardere tractoren en machines. Vanuit zijn historie is Westtec Innovations dan ook grote voorstander van de inzet van tracksystemen. Met de kennis en ervaring heeft men een NIEUW track ombouwset ontwikkeld geschikt voor alle merken smalspoorttractoren en div. hoogwerkers, ook voor div. type spuiten komt een set beschikbaar. Tijdens de Fruiteelt Vakbeurs op 22 en 23 januari in Houten zal ook een Flexotrak platform met oogstunit getoond worden op tracks. NIEUW!!! op de beurs voorzien van een optie set voor het oogsten van koppen. In combinatie met de kistenwagen met kistwissel kan dan snel en efficiënt worden geoogst. Met de doorlopende plateau is de machine ook inzetbaar voor het snoeien. Als optie is een schaarplatform leverbaar inzetbaar zowel voor snoeien als hagelnetten. Flexotrak platformen zijn ook leverbaar met 2, 3 en 4-wiel aandrijving. Breng tijdens de beurs een bezoek aan stand nr 40 en wij informeren u graag over de mogelijkheden. (Westtec Innovations)

Arbeidsplatform met track systeem

Westtec Innovations

Laprima

Artevos

Karls belevingspark rondom aardbei

Wat 25 jaar geleden uit nood begon met de verkoop van aardbeien langs de Duitse wegen is uitgegroeid tot een imperium met 7 aardbeibelevingsparken met 1,25 miljoen bezoekers en een omzet van (naar schatting) meer dan 50 miljoen euro per jaar.

De 'Karls Erlebnisdörfer' (Karls belevingsparken) zijn volledig ingericht rondom de centrale thema's aardbeien en beleving op de boerderij. Ieder park is een combinatie van een pretpark, horeca en retail. Opvallend detail: de toegang tot de parken is gratis. Het verdienmodel is de horeca, de winkels en boerenmarkten en de inkomsten uit het gebruik van de grote attracties door de bezoekers. Ook zijn er dag- of jaarkaarten te koop waarmee alle attracties gratis gebruikt kunnen worden. Door het laagdrempelige karakter is het park populair als uitstapje voor Duitsers uit de wijde omgeving. Ze komen niet alleen om over het park te wandelen en hun kinderen te laten spelen, maar ook voor (een deel van) hun dagelijkse boodschappen en om in een van

de vele restaurants en snack-corners even wat te eten.

480 hectare aardbeien en belevingsparken

Anno 2020 bestaat het concept uit twee pijlers: de productie van aardbeien en de Karls belevingsparken inclusief de horeca en overnachtingsmogelijkheden. Karls teelt op dit moment op een oppervlakte van 480 hectare aardbeien. Dit is inclusief ongeveer 70 hectare teelt in folietunnels. Geogst wordt van begin mei tot begin november. De aardbeien worden deels verkocht via de inmiddels 460 verkoopstands in de vorm van een aardbei langs Duitse wegen en deels verwerkt tot de populaire confituren en andere producten en verkocht in de winkels op de Karls-parken.

Attracties

Alle attracties op het park zijn gebouwd rondom thema's die te maken hebben met aardbeien of de boerderij. Bezoekers kunnen rondjes rijden op een tractor, op een aardappelzak van de glijbaan glijden, rijden in aardbei-carts, springen op een aardbei-springkussen, rondjes draaien in een draaimolen met aardbeistoeltjes, in een aardbei-bootje varen, in de aardbei-achtbaan of spelen met of tussen de dieren in de kinderboerderij, om maar wat voorbeelden te noemen.

Winkel draait om beleving

Een belangrijk, of misschien wel het belangrijkste, onderdeel van het park zijn de winkels en horecagelegenheden. Op ieder park

gaat de bezoeker via een grote winkel annex restaurant naar binnen en naar buiten. In de winkel worden niet alleen producten verkocht, maar ook gemaakt. Hierbij kunnen de bezoekers precies zien hoe aardbeienjam, gummibeertjes, chocolade, bonbons, aardbeienijs, maar ook braadworst of aardappelchips wordt gemaakt, brood wordt gebakken of koffiebonen geroosterd. Tegen betaling kunnen kinderen ook zelf snoep maken. Gezondheid is hierbij niet het allerbelangrijkste criterium. "Alles wat leuk is, is ongezond", aldus een medewerker. De hoeveelheden die hier worden verkocht zijn haast onvoorstelbaar. Zo wordt op zeven parken van maandag tot en met zondag van 07:00 uur tot 16:00 uur aardbeienjam gemaakt die volledig via

de winkel op het park en via de webshop wordt verkocht.

Alles in boerenstijl

De grote winkel annex restaurant is ondergebracht in een nieuw gebouwde, oud uitzijnde boerenschuur met zeer veel leuke details die de verbondenheid met de agrarische sector uitdrukken. Naast deze winkel en restaurant zijn er verspreid over de parken talloze kleinere winkels, boerenmarkten en horecagelegenheden. Deze zijn vaak opgezet rondom een bepaald thema, zoals ijs, friet en chips, worst, popcorn, pannenkoeken enzovoort. a

Draaimolen met aardbei-stoeltjes.
FruitMedia

Zeven dagen per week wordt er onder het toezien van de bezoekers de hele dag aardbeienjam gemaakt.
FruitMedia

Een van de betaalde attracties: rondjes rijden in een tractor.
FruitMedia

De winkels zijn een belangrijke bron van inkomsten.
FruitMedia

Aardbei-achtbaan.
FruitMedia

Productie van de in Duitsland populaire gummibeertjes.
FruitMedia

De parken zijn tot in detail ingericht in 'boerenstijl'.
FruitMedia

Chocolade met gevriesdroogde aardbeien, ter plekke in de winkel gemaakt.

FruitMedia

De schuur waarin het restaurant en de winkel zijn ondergebracht oud, maar is nieuw gebouwd.

FruitMedia

Zelfs op de toiletten is de boerderij-stijl doorgevoerd

FruitMedia

De geschiedenis van Karls 1921

De oorsprong van de Karls ErlebnisDörfer gaat terug tot 1921. In dat jaar startte Karl Dahl met de teelt van groente en aardappels in de buurt van Rostock. Dahl verkocht de producten op de weekmarkt in Rostock direct aan consumenten.

Na de oorlog, in 1945 vluchtte de familie vanuit het voormalige Oost-Duitsland naar Warnsdorf in de buurt van het West-Duitse Lübeck. Begin jaren 50 werd in de buurt van Warnsdorf de 'Schwartauer Werke', een fabriek waar fruit werd verwerkt tot confituren, marmelades, fruitsauzen, fruitsiropen enzovoort gebouwd. De fabriek zocht telers die op contract aardbeien wilden produceren. Jarenlang was dit voor Karls een prima afzetkanaal, tot in 1989 de beide Duitslanden één werden en tegelijkertijd de grenzen richting Oost-Europa open gingen. De Schwartauer werken be-

sloten om voortaan de aardbeien uit Polen te halen in plaats van uit Duitsland. Karl Dahl zag zich gedwongen tot radicale stappen om de afzet van zijn aardbeien zeker te stellen. Hij besloot om 15 aardbeien-verkoop-stands te bouwen en langs de Duitse wegen aardbeien te verkopen. Op dat moment was dit een absolute primeur in Duitsland.

Terug naar Rövershagen

Op aandringen van zijn vader startte Robert Dahl in 1992 in het dorp waar opa Karl Dahl in 1921 zijn bedrijf begon, Rövershagen, opnieuw met de aardbeienteelt.

Hier startte Robert Dahl tevens een boerderijwinkel met speelplaats voor kinderen. Een initiatief wat later bleek de kiem voor de Karls-belevingsparken te zijn. De boerderijwinkel in Rövershagen, aan de B105, een van de belangrijkste routes voor toeristen op weg naar de Oostzeekust, ontwikkelde zich tot een van de grootste boerderijwinkels van Duitsland.

Meer parken en overnachtingsmogelijkheid

In 2010 besloot de familie Dahl de Karls ErlebnisDörfer verder uit te breiden. In 2012 werd het tweede Karls Erlebnisdorf gebouwd en in

de jaren erna volgden er nog vijf. Een volgende stap was de bouw van overnachtingsaccommodatie. Het nieuwste project is de bouw van bungalowpark met 400 huisjes en 2.000 bedden op een ter-

rein van een voormalige kazerne welke grenst aan het park in Elstal bij Berlijn. Karls investeert 100 miljoen in het bungalowpark wat in 2021 open gaat.

De naam Karls 1921 is ontleend aan opa Karl Dahl die in 1921 begon met de teelt van groente en aardappelen.

FruitMedia

Prototype van een bungalow in de vorm van een aardbei

FruitMedia

Op het park in Rövershagen is in 2017 een 'upcycling' hotel van 50 kamers met de naam 'Alles Paletti' geopend. De hele inrichting is gemaakt van hergebruikte materialen.

FruitMedia

Meer problemen met appelbloesemkever verwacht

De appelbloesemkever zal door het verdwijnen van gewasbeschermingsmiddelen steeds vaker schade veroorzaken, zo is de verwachting. De afgelopen jaren is de schade door appelbloesemkever langzaam maar zeker ieder jaar toegenomen, zo blijkt uit een door de NFO georganiseerde inventarisatie onder gewasbescher-

mingsadviseurs. De situatie wordt er niet beter op. Calypso, een van de weinige toegelaten middelen met een werking tegen de appelbloesemkever, gaat verdwijnen. De werking van het nieuwe, milieuvriendelijke middel Flipper is nogal wisselvallig, zo blijkt uit een analyse van de NFO. "Flipper heeft in 2018 in een enkele proef effect

gehad, maar dat is dit jaar niet bevestigd", zo laat de NFO in vakblad Fruiteelt optekenen.

"Wellicht moet de focus worden verlegd naar de uitkomende kevers in mei. In dat stadium is ook een nuttige sluipwesp actief. Maar de aantallen daarvan zijn en blijven ontoereikend", licht onderzoeker Herman Helsen van WUR toe. ■

Deco-fruit van levensecht tot menshoog

De perfecte publiekstrekker: Val op met o.a. onze **supergrote appels, peren, aardbeien, kersen, frambozen, bramen en asperges.**

Gemaakt van hoogwaardig kunststof en zodanig afgewerkt dat de kleur extra lang mooi blijft.

Bekijk het overzicht van alle deco-fruit en -asperges op www.fruiteeltshop.nl/product-categorie/deco-fruit/

Ijzeren palen als alternatief voor hout of beton

Trellex BV produceert en levert vanaf het najaar van 2019 ijzeren palen voor onder andere de ondersteuning van fruitplantages en overkappingssystemen voor harden zachtfruit. De ijzeren profielen zijn leverbaar in drie maten, met een doorsnede van respectievelijk 95, 65 en 45 mm, de twee grootste maten zijn bedoeld voor hardfruit, de kleinste voor bijvoorbeeld de

wijnbouw en voor hekwerken of afrasteringen.

Naast de productie van palen levert Trellex op maat gemaakte draadspanners, klemmen voor jukken, clips voor draadbevestiging, kappen en anti-inzinkplaten voor hagelnetssystemen. Kortom, alle accessoires die nodig zijn voor een goede installatie. ■

De ijzeren profielen zijn leverbaar in drie maten.

Trellex

Maaier nodig?

ilmer
MACHINE CONSTRUCTION

www.fruiteeltmaaier.nl

www.bcstractor.nl

Soriale®

Machtig en krachtig

n

- Dubbele werking tegen o.a. schurft, stemphylium en meeldauw
- Bestrijdt de schimmel, remt sporenvorming
- Stimuleert het afweersysteem van de plant

BASF

We create chemistry

Frambozenteelt onder zonnepanelen nog niet rendabel

De teelt van frambozen onder zonnepanelen bij kleinfruitseler Piet Albers in Babberich is nog allesbehalve succesvol. Samen met het bedrijf Groenleven uit Heerenveen, die zonnepanelenparken bouwt en exploiteert, realiseerde Piet Albers een pilot van 3000 vierkante meter zonnepanelen boven zijn frambozen.

Een overkapping van zonnepanelen vervangt de traditionele overkapping met plastic folie. In deze pilot wordt bij frambozen de plastic foliekap vergeleken met twee soorten zonnepanelen met verschillende lichtdoorlatendheid: een donkeren variant met de meeste zonnecellen en een geringere lichtdoorlatendheid en een lichte variant waarbij de afstand tussen de zonnecellen groter is en de lichtdoorlatendheid beter is. Klaas de Jager, agronomist bij the Greenery, volgde en monitorde de teelt intensief. Op de 'Kennisdag voor de Fruiteelt', eind november in Tiel (NL), presenteerde De Jager de eerste ervaringen met de teelt van frambozen onder zonnepanelen.

Frambozen interessant gewas voor teelt onder panelen

Het beoogde doel van de pilot klinkt heel mooi. De zonnepanelen zorgen voor groene energie en beschermen het frambozengewas tegen regen en felle zonneschijn. De panelen kunnen daarmee een welkome vervanging zijn van de traditionele plastic kappen met hun nadelen. Frambozen houden van nature niet van felle zon, dus juist in een zomerteelt van frambozen zou de teelt onder zonnepanelen kansrijk kunnen zijn. Zeker als er longcanes geplant zijn, die als lange gekoelde planten onder lichtrijke omstandigheden opgekweekt zijn.

Minder licht, minder productie, minder kwaliteit.

De frambozenplanten onder de plastic kappen krijgen het meeste licht, zo blijkt uit lichtmetingen (zie tabel 1). Dit is ook aan de groei van het gewas duidelijk te zien. Het blad onder de zonnepanelen is donkerder en dikker. Door meer schaduw groeit ook het gras onder de zonnepanelen duidelijk minder. De longcanes liepen na planten in de potten op 28 mei 2019 vrij gelijkmatig uit, maar de eerste bloemen komen onder de zonnepanelen later. Vooral onderin het gewas groeien minder knoppen door tot vrucht dragende vruchtscheuten. Onder het folie start de oogst ongeveer een week eerder dan onder de zonnepanelen. In

alle varianten ging de oogst door tot begin september.

Groot lichtverlies

Lichtmetingen van onderzoekers van de WUR tonen aan dat onder de lichte variant van de zonnepanelen liefst 49 procent en onder de donkere variant liefst 63 procent minder licht is dan onder een foliekap. Dit lichtverlies zorgt voor een veel lagere productie. Onder de plastic kappen is er 23,5 ton per hectare geplukt. Bij de lichte variant van de zonnepanelen is dit nog maar 14,9 ton (63%) en bij de donkere variant slechts 10,1 ton (43%). De kwaliteit van de geoogste frambozen onder zonnepanelen is ook minder. Het vruchtgewicht is redelijk vergelijkbaar. Het productieverval is vooral veroorzaakt door veel minder vruchten, zoals ook uit de tellingen bleek. Het suikergehalte van de frambozen ligt met een Brix-waarde van 9,3 onder de beide zonnepanelenvarianten lager ten opzichte van een Brix-waarde van 9,7 onder het plastic folie. Bij de donkerste variant ligt het smaakcijfer van 4,4 ten

opzichte van 6,3 bij beide andere objecten veel lager.

Doordat het gewas onder de zonnepanelen langer vochtig blijft, is het gewas gevoeliger voor vruchtrot. Spint lijkt ook wat lastiger onder de zonnepanelen.

De vruchten onder de zonnepanelen laten moeilijker los, waardoor meer vruchtscheuten breken. Positief is dat het klimaat op de heetste dagen onder de zonnepanelen aangenamer is. Er lijkt geen negatief effect op de bestuiving met bijen. De frambozen onder zonnepanelen geven ook minder opslag.

Nog niet rendabel.

De zonnepanelen hebben een dubbel doel: De frambozen of andere fruitsoorten beschermen tegen weersinvloeden én groene stroom opwekken. Groenleven financiert de aanleg van zonneparken in ruil voor de stroom die door de overkapping met zonnepanelen wordt opgewekt.

De Jager concludeerde dat voorlopig het gras letterlijk en figuurlijk niet groener onder de zonnepanelen is. Tegenover de lagere opbrengst van de frambozenteelt staan wel inkomsten van de stroom maar naar verwachting is het gat veel te groot. Met een overkapping met minder zonnecellen en ruimere rijpaden zullen de verschillen naar verwachting kleiner zijn, maar dit levert ook minder stroom op. Het verschil in deze pilot is simpelweg te groot om over een rendabele teelt onder zonnepanelen te kunnen spreken denkt de Jager. (Wouter van Teeffelen)

TABEL 1: Resultaten lichtmetingen pilot frambozenteelt onder zonnepanelen

	Donkere zonnepanelen	Lichte zonnepanelen	folie
% licht (t.o.v. buiten)	-71 %	-59 %	-20 %
% licht (t.o.v. folie)	-63 %	-49 %	
Minder opbrengst	-57%	-37%	

(Bron: Klaas de Jager, Greenery)

Zonneparkenexploitant Groenleven realiseerde bij kleinfruitseler Piet Albers in Babberich een proefperceel met de teelt van frambozen onder zonnepanelen.

Video

Groenleven heeft een video gemaakt over het Pilot-project. In de video komen kleinfruitseler Piet Albers en Greenery agronomist Klaas de Jager aan het woord. De video is te bekijken via de QR-code en onderstaande link: <https://www.youtube.com/watch?v=DzuP4QBc9mU>

Advertentieverkoop

De redactie en advertentieverkoop van zowel het European Fruit Magazine als De Fruiteeltkrant is ondergebracht bij FruitMedia BV. De combinatie van beide bladen is voor adverteerders zeer interessant. Met De Fruiteeltkrant bereiken adverteerders vrijwel alle fruittelers in Nederland en België en met

EFM de toonaangevende, toekomstgerichte fruitbedrijven in Europa.

Meer informatie over advertentiemogelijkheden in EFM, De Fruiteeltkrant en de wekelijks Fruiteeltkrant Nieuws Mail is te vinden op www.fruitmedia.info

FruitMedia

www.fruitmedia.info

Spuitdoppen nodig?

De meest voorkomende doppen vindt u op:

www.spuiddop.nl

www.spuiddop.be

Internationaal netwerk voor nieuwe appelrassen exclusief voor directvermarkters

Exklusive Hofsorten GmbH

De overgrote meerderheid van de nieuwe appel- en perenrassen welke de afgelopen jaren zijn geïntroduceerd, zijn als club- of concept-ras op de markt gekomen. Duitse fruitbedrijven met een directe verkoop aan consumenten storen zich er al jaren aan dat nieuwe rassen niet voor hen beschikbaar zijn.

Met in het achterhoofd dat juist de Duitse directvermarkters het ras Wellant een enorme impuls hebben gegeven nadat het ras werd vrijgegeven, is dit begrijpelijk. Fruittelers die rechtsreeks aan de consument verkopen, ervaren als geen ander inschatten of een ras bij de consument in de smaak valt. Om fruittelers met een directe afzet aan consumenten, de zogenaamde directvermarkters, toch toegang tot nieuwe rassen te bieden, hebben enkele Duitse fruittelers het bedrijf 'Exklusive

Hofsorten GmbH' (exclusieve rassen voor huisverkopers) opgezet. "Stel je eens de situatie voor dat we de afgelopen twintig jaar geen nieuwe appelrassen op onze fruitbedrijven geplant zouden kunnen hebben! Wie kan er in de toekomst nog directvermarkter zijn zonder interessante nieuwe appelrassen?", aldus een van de initiatiefnemers.

Internationaal netwerk
Exklusive Hofsorten GmbH is een internationaal netwerk voor di-

Exklusive Hofsorten zoekt rassen die op basis van smaak en andere smaakbepalende eigenschappen geschikt zijn voor directvermarkters. Exklusive Hofsorten

BREDE WEERSVERZEKERING IN 2020

We komen graag bij u langs

OFH / BFAO
Onderlinge Fruittelers
Hagelverzekering

Postbus 397, 2700 AJ Zoetermeer, tel. 079 - 3681333, www.ofh.nl

rectvermarktende bedrijven. De gezichten achter dit initiatief zijn drie directvermarktende fruittelers uit het Rheinland en Herbert

ve contacten met veredelaars en rassenonderzoekers. Interessante nieuwe rassen worden op meerdere locaties bij directvermarkters

geïnformeerd. Pas als een fruitteler besluit ene ras te gaan planten, wordt een overeenkomst met Exklusive Hofsorten GmbH gesloten en een jaarlijkse contributie geheven.

"Onze toekomst hangt in hoge mate af van de beschikbaarheid van nieuwe appelrassen."

Knuppen. Knuppen is al veertien jaar internationaal actief als rassenmanager voor clubrassen. Tegenwoordig werkt hij als zelfstandig ondernemer met als missie het op de markt brengen van nieuwe appelrassen voor de huisverkoop. 'Exklusive Hofsorten' is een Duits initiatief, maar ook telers uit Nederland en België zijn van harte welkom.

De mensen achter 'Exklusive Hofsorten' onderhouden intensie-

geplant en getest. Hierbij wordt nadrukkelijk ook de consument gevraagd wat hij of zij van een nieuw ras vindt. De rassen zijn, na betaling van een licentie per boom, beschikbaar voor iedere fruitteler.

Aansluiten bij het netwerk
Iedere directvermarkter kan zich kosteloos bij het netwerk aansluiten. Zij worden per e-mail over de mogelijkheden van nieuwe rassen

Meer info
Sophie Horstink, fruittelersdochter uit Rha (Nederland) is coördinator Benelux voor Exklusive Hofsorten GmbH.

Geïnteresseerde fruittelers kunnen hun contactgegevens mailen naar: info@exklusivhofsorten.de. U ontvangt dan een bevestigingsmail en wordt in de toekomst kosteloos op de hoogte gehouden over nieuwigheden binnen het netwerk. Kijk voor meer informatie ook op www.exklusivhofsorten.de.

WWW.STAPELBED.COM

Stapelbedden
vanaf € 82,50 ex. BTW
Matrassen
vanaf € 29,- ex. BTW
Lockerkasten
vanaf € 59,- ex. BTW

Enkele metalen bedden
vanaf € 49,- ex. BTW

2000m² voorraad!

Industrieweg 30B
2382 NW Zoeterwoude
Tel: 071 - 5230 184
info@stapelbed.com

www.stapelbed.com

NIJUW!!
Koppenpluk uitrusting

Voor elke boomgaard
een Flexotrac

- Oogsten
- Snoeien
- Dunnen
- Hagelnetten

NIJUW!!
Tracksystemen FL

Voor elk merk
smalspoortrekker een
TRACKSYSTEEM

Fruiteelt Vakbeurs Houten
Welkom op standnummer 40

WESTTEC
INNOVATIONS

Westtec Innovations b.v. De Sluis 11, 4271 CZ Dussen
T: +31416 392300 M: +31(0) 6 22 904 902
E: info@westtec.nl W: www.westtec.nl

COLOFON

Website:
www.defruiteeltkrant.nl

Uitgever:

PLANTPRESS

Plantpress Sp. z o.o.
ul. Juliusza Lea 114a
30-133 Kraków, Polen

Vormgeving:

MAK / Andrzej Szmid
Multikolor / Mariusz Bibik

Redactie:

FruitMedia bv / Gerard Poldervaart
Roomond 23
4197 BS Buurmalsen - Nederland
info@fruitmedia.info
tel: +31(0)618054231

Verspreiding:

De Fruiteeltkrant wordt gratis per post verstuurd aan fruittelers en intermediairs in Nederland en digitaal aan fruittelers en andere belangstellenden in Nederland en België.

Oplage: 2.600 stuks

De inhoud van De Fruiteeltkrant is door de auteurs en de uitgever zorgvuldig samengesteld. De uitgever aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van handelingen van lezers die gebaseerd zijn op de inhoud van deze uitgave. De uitgever wijst er op dat producten die in dit blad genoemd worden, niet in alle landen beschikbaar en/of toegelaten zijn. De lezer wordt er op gewezen altijd de wet- en regelgeving in het eigen land te volgen.